

Alimentar Barcelona

Els temps medievals i moderns

La subsistència de les persones, en un context precari de producció i distribució d'aliments, va ser una preocupació fonamental dels governs de totes les ciutats de l'occident europeu, i una de les seves funcions més bàsiques fins al segle XVIII.

El sistema de mercat alimentari protegit de la ciutat de Barcelona tractava de garantir el proveïment dels aliments més bàsics i de contenir-ne els preus. Va ser un sistema que es mantingué sota la tutela municipal fins entrat el segle XIX, quan els principis del liberalisme econòmic i el centralisme de l'Estat espanyol el posaren en crisi.

En aquestes jornades s'explicarà la formació, en els temps medievals, del sistema barceloní de mercat protegit dels productes més bàsics (com els cereals, el pa, la carn, el vi, el peix i l'horta), les seves característiques i la seva evolució al llarg dels segles fins a la seva transformació al segle XIX, quan es construí un nou model que serà analitzat més endavant, en futures jornades.

Alimentar Barcelona és un projecte del **Museu d'Història de Barcelona** coorganitzat amb l'**Arxiu Històric de la Ciutat** i **Mercats de Barcelona**

ARXIU HISTÒRIC
DE LA CIUTAT
DE BARCELONA

Mercats de Barcelona

Alimentar Barcelona

Els temps medievals i moderns

Centre de Recerca i Debat
Jornades

Coordinació científica

Mercè Renom

Coordinació tècnica

Elisenda Curià

Comitè organitzador

Museu d'Història de Barcelona
i Arxiu Històric de la Ciutat
de Barcelona

Dates

23 i 24 de maig de 2013

Amb la col·laboració dels grups i projectes de recerca següents:

Grup de recerca consolidat en estudis medievals "Espai, poder i cultura", de la UdL i la URV, projecte: *Mercados alimenticios en la Edad Media: actores, mecanismos y dinámicas* (HAR2012-31802).

Lloc

MUHBA Plaça del Rei,
sala de Martí l'Humà

Informació i reserves

Tel.: 93 256 21 22
Fax: 93 268 04 54
reservesmuhba@bcn.cat
horari d'atenció:
de dilluns a divendres feiners,
de 10 a 14 i de 16 a 19 h.
museuhistoria.bcn.cat

Grup de recerca consolidat "Observatori de l'Alimentació" (ODELA), de la UB.

Inscripció

Per inscriure-us a les jornades, cal que truqueu o envieu un correu electrònic a la secció de reserves del museu. El pagament es pot fer per transferència bancària al compte 2100 3236 83 2200065134 (especificant el vostre nom), o a les taquilles del museu. Les persones amb dret a descompte han de fer efectiu el pagament a les taquilles del museu.

Grup de recerca consolidat "Renda feudal i fiscalitat a la Catalunya baixmedieval" de la Institució Milà i Fontanals - CSIC, projectes: *Financieras al servicio del poder en la Corona de Aragón (s. XIV-XV): métodos, agentes, redes* (HAR2011-24839) i *Mercado financiero y pequeñas ciudades en la Cataluña nororiental de los siglos XIV y XV* (HAR2011-27121).

Preu

48 €
(estudiants, aturats i jubilats: 24 €)

Grup de recerca en història medieval. Fonts i estudis de l'Institut de Recerca en Cultures Medievals (IRCUM) de la UB.

museuhistoria.bcn.cat
[facebook.com/barcelonacultura](https://www.facebook.com/barcelonacultura)
twitter.com/bcn cultura

Alimentar Barcelona

Els temps medievals i moderns

Centre de Recerca i Debat
Jornades
23 i 24 de maig de 2013

MUIBA
MUSEU D'HISTÒRIA
DE BARCELONA

Portada: Detall del retaule de Sant Nicolau. Santa Maria de la Seu, Gòtic, Jaume Cabrera, 1404. Fotografia: Ramon Manent

13/04/02/TRI DL: B.9906-2013

MUIBA
MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

Ajuntament de
Barcelona

Dijous

23.05.2013

09.00

Recepció i lliurament de documentació

09.30

Obertura institucional

10.00

LA FORMACIÓ DEL MERCAT PROTEGIT MUNICIPAL

Presentació i moderació: Manuel Sánchez, Institució Milà i Fontanals - CSIC, Barcelona

10.05

Control del territori i proveïment barceloní a la baixa edat mitjana: l'exemple del llinatge Sant Climent

Joan J. Busqueta, UdL

10.30

Crisis de subsistència i polítiques frumentàries a la Barcelona medieval

Pere Benito i Monclús, UdL

10.55

De la fiscalitat reial a la fiscalitat municipal: el control del mercat alimentari barceloní des del segle XII al XIV

Pere Ortí, UdG

11.20

Debat general

12.00

Pausa

12.30

INSTITUCIONS I POLÍTQUES ALIMENTÀRIES

Presentació i moderació: Antoni Riera Melis, ODELA i IEC

12.35

Fiscalitat municipal i proveïment urbà a la Barcelona baixmedieval: dues cares de la mateixa moneda?

Pere Verdés-Pijuan, Institució Milà i Fontanals - CSIC, Barcelona

13.00

La catedral de Barcelona i el pa al segle XV: la Pia Almoïna i la Casa de Caritat

Pol Serrahima, UdL

13.25

Pa i política a la Barcelona dels Àustries

Luis R. Corteguera, Universitat de Kansas

13.50

Debat general

14.30

Pausa dinar

15:30

CERELS I PA

Presentació i moderació: Pere Benito i Monclús, UdL

15.35

Els mecanismes de proveïment cerealístic a Barcelona i la intervenció del Consell municipal durant la baixa edat mitjana

Juanjo Cáceres Nevot, Societat per a l'Estudi Interdisciplinari de l'Alimentació i els Hàbits Socials

16.00

Del pallol al rebost, el pa de la Barcelona medieval

Antoni Riera Melis, ODELA i IEC

16.25

Pausa

17.00

L'administració municipal del proveïment del pa, 1714-1799

Marina López i Guallar, historiadora

17.25

El pa al segle XVIII: continuïtats, conflictes i canvis

Gaspar Feliu, IEC

17.50

Debat general

Divendres

24.05.2013

09.30

EL VI I LA CARN

Presentació i moderació: Teresa Vinyoles, IRCUM, UB

09.35

Vi i tavernes a la Barcelona medieval

Manuel Sánchez, Institució Milà i Fontanals - CSIC, Barcelona

10.00

Abastar de carn la ciutat. El negoci de la carnisseria i el poder municipal al final de l'edat mitjana

Ramon A. Banegas López, ODELA

10.25

Les pastures del bestiar per al consum de Barcelona

Josep M. Bringué, historiador

10.50

Debat general

11.30

Pausa

12.00

PEIX, HORTA I VOLATERIA

Presentació i moderació: Luis R. Corteguera, Universitat de Kansas

12.05

La pesca i el proveïment de peix

Mireia Comas i Teresa Vinyoles, IRCUM, UB

12.30

L'horta i la volateria en els mercats

Mireia Comas i Teresa Vinyoles, IRCUM, UB

12.55

Debat general

13.30

Apunt final de balanç i cloenda